

ШВЕЦЬ К.В., ст. гр. М0-12с
Наук. кер.: Кулаков В.А., к.т.н., доц.
Автомобільно-дорожній інститут ДонНТУ,
м. Горлівка

УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Детально пророблена проблема недостатньої автоматизації на автотранспортних підприємствах в Україні, причини цієї проблеми та шляхи її усунення, аналіз сучасного становища автоматизації АТП, переваги автоматизованих систем над ручною працею.

Актуальність. Автомобільний транспорт (АТ) є одним з елементів транспортно-дорожнього комплексу України і сполучною ланкою, що забезпечує функціонування всіх ланок народного господарства.

Промислові підприємства, будівельні організації, склади, торгові фірми, банки та інші організації в тій чи іншій мірі вантажовідправники або вантажоодержувачі, а практично всі громадяни - пасажери. На сьогоднішній день підприємства фізично не зможуть функціонувати без якісного транспортного обслуговування.

Ефективність роботи підприємств визначається правильністю прийнятих рішень, які базуються на достовірній інформації. Умови конкуренції диктують зниження термінів прийняття рішень при постійно зростаючому обсязі аналізованих інформаційних масивів.

У цих умовах виживання підприємств може бути забезпечена тільки при використанні автоматизованих інформаційних систем.

Мета дослідження. Провести аналіз сучасного стану використання інформаційних технологій на АТП та привести заходи щодо підвищення ефективності їх функціонування.

Основна частина. На підприємствах транспортного комплексу обчислювальна техніка використовується більше 40 років. Однак ефективність експлуатованих інформаційних систем знаходиться на невисокому рівні. У наш час можна виділити наступні недоліки:

виконується поетапна автоматизація в окремих підрозділах без попередньої проробки інформаційної системи підприємства в цілому;

в підсистемах підприємства використовуються різні формати зберігання даних, що призводить до дублювання інформації і непродуктивними витратам;

практично не зачіпаються питання вдосконалення документообігу;

інформаційні системи орієнтовані головним чином на вирішення обліково-статистичних завдань, а не на оперативне управління виробництвом;

вузьким місцем продовжує залишатися ручне введення інформації в комп'ютер, слабо використовуються системи автоматичної ідентифікації об'єктів.

В умовах ринку, коли автотранспортні підприємства перейшли на повний господарський розрахунок, пропала і уніфікована система обліку транспортної роботи, нарахування заробітної плати, преміювання, формування аналітичної звітності. При розрахунку показників використовуються методики 20-30-річної давнини, які погано пристосовані до особливостей машинної обробки інформації.

Все вищесказане призвело до того, що ринок уніфікованих інформаційних систем для АТП відсутній і кожне підприємство йде своїм шляхом. Програмне забезпечення, як правило, жорстко прив'язане до вимог конкретного підприємства і не може без модифікації використовуватися на іншому АТП.

На автомобільному транспорті практично не використовуються інформаційні системи, побудовані із застосуванням потужних, гнучких і високонадійних систем управління базами даних, що працюють в режимі «клієнт-сервер».

В даний час практично немає жодного автотранспортного підприємства, де б в тій чи іншій мірі не використовувалася комп'ютерна техніка. Однак ефективність інформаційних систем залишається на досить низькому рівні. Тут декілька причин:

- несумісність програмного забезпечення філій;
- несумісність інформаційних підсистем в рамках філії;
- повна відсутність уніфікації показників роботи філій та звітної документації;

- великі матеріальні витрати на супровід програмних засобів.

Внести елементи порядку в процеси інформатизації філій можна тільки шляхом уніфікації системи показників роботи і звітності. Усі філії підприємства повинні мати єдині стандарти, на основі яких можна розробити і тиражувати єдиний програмний комплекс.

Спроститься навчання персоналу, підвищаться достовірність даних, що надходять від філій в апарат управління.

В даному випадку необхідно створити умови для «вигідності» переходу до використання єдиного стандарту і уніфікованої інформаційної системи всім учасникам цього процесу (підприємствам, розробникам, апарату управління).

Стандарти підприємства повинні забезпечити загальні правила роботи підрозділів і служб. Введення єдиних стандартів має спростити систему документообігу, забезпечити прямий інформаційний обмін даними між підрозділами підприємства і обгрунтоване зіставлення діяльності різних підприємств. Стандарти повинні бути основою для розробки уніфікованого програмного забезпечення. При розробці

інформаційних систем стандартизації і уніфікації підлягають такі показники і види документів:

- види транспортної роботи;
- структура видів перевезень;
- система планування роботи персоналу та автомобільного транспорту;
- система обліку роботи персоналу;
- показники обліку роботи автомобільного транспорту і персоналу, алгоритми їх;
- аналітичні форми внутрішньої звітності; система нормування витрат палива;
- показники основної та додаткової заробітної плати та порядок їх розрахунку;
- показники преміювання та порядок розрахунку;
- порядок віднесення доходів і витрат за видами;
- форми внутрішніх бухгалтерських документів філій: розрахунковий листок, платіжна відомість, касова відомість і т.д.;
- правила і показники обліку витрати запчастин і матеріалів і тп.

Висновки. Таким чином, якщо вірно розподілити ресурси та застосувати уніфікацію документації, то можливо суттєво підвищити можливості підприємства у більш швидкому реагуванні на зміну навколишнього середовища та більш оптимальному прийнятті рішень, що, в свою чергу, підвищить конкурентоспроможність автотранспортного підприємства та його прибутковість.

Бібліографічний список

1. Арманд В.А. Штрихове кодування в системах обробки інформації. -М.: Радіо і зв'язок, 1999. -91 с.
2. Кузнецов Е.С. Технічна експлуатація автомобілів в США. -М.: Транспорт, 2004.-350 с.
3. Кузнецов Е.С, Постоліт А.В. Комп'ютеризація процесів прийняття інженерних рішень на підприємствах автомобільного транспорту. Ч. 2. Досвід та перспективні напрямки застосування обчислювальної техніки на автомобільному транспорті. -М., 2002. - 54 с.
4. Технічне обслуговування та ремонт автомобілів: Підручник для студ. установ сред.проф. освіти / В.М. Власов, С.В. Жанказієв, С.М. Кругле та ін.; Під ред. В.М. Власова. - М.: Видавничий центр «Академія», 2008. – 480 с.